

Oglasi, pripisani itd. tiskaju i računaju se na temelju bičnog cjenika ili po dogovoru.

Novci za predbrojba, oglase itd. tajlu se napuniticom ili položicom pošt. štedionice u Beču na administraciju ista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Iko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravničtvu u stvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše „Reklamacija“.

Čekovno računa br. 247-249. Telefoni tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari.“ Narodna poslovica.

Odgovorni urednik i izdavatelj Jerko J. Mahulja. — U nakladi tiskare J. Krmpotić i drug. u Puli. — Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu. (Via Chiozza 12)

Izlazi svakog četvrtka o pođno. Netiskani dopisi se ne vraćaju epodpisani ne tiskaju, a nefrankirani ne primaju. Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, } na godinu 5 K za seljake } ili K 5 —, odn. K. 2-50. u } pol godine } Izvan carvine više poštarina. Plaća i utičajo se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zaostali 20 h., kolji u Puli, toll izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se u Tiskari J. Krmpotić i dr. (Via Sissano), kamo neka se naslovjuja sva pisma i predplata.

Istarski sabor.

U Koprju, 8. novembra 1904.

XVII. sjednica.

Prisutni: predsjednik Rizzi, vlad. zastupnik A. Fabiani, 23 zastupnika.

Zapisnik posljednje sjednice pročitani bi i odobren h z opazke.

Priobćanja.

Predsjednik priobćuje da su mu stigle na sabor molbe:

1. občine Kastav za podporu za vodogradnje;

2. občine Dobrinj za podporu u biedi. Molbe te idu financijskom odboru.

Gradjevni red u Opatiji.

Prihvaćena je osnovna gradjevniog reda za Opatiju u III. čitanju.

Molba za podporu za gradnju crkve u Sačergi.

Zast. Belli izvješćuje u ime financijskog odbora o molbi občine Buzet za podporu kod gradnje crkve u Sačergi — sa predlogom, da se ide preko molbe na dnevni red.

Zast. M. Trinajstić reče k predmetu: Vis. sbore! Ne za to možda, jer sam supodpisao molbu občine Buzet za pripomoć, nego jer sam tvrdo osvjedočen, da je zbilja velika nužda, da se tomu pučanstvu dodje u susret i pripomogne, predložio-bi, da se ova molba pretrese, te da se odluci, kao što je predloženo za molbe pod točkom V., najma, da se molba ta preda zem. odboru i da se smatra kao molba za podporu u biedi.

Sočerga je možda najsiromašnja občina ciele Istre, a svakako najsiromašnije mjesto u občini Buzet, koje je izloženo i nepogodama vremena i tući, te siromašni ljudi gotovo da nemaju od česa živjeti. Ostavljaju svoj dom, te obično služe svoj kruh nadničarenjem u Trstu i u Puli, da tako prehrane obitelj dotim žene ostaju doma, da pasu ono malo mršavog blaga, što ga još imaju po ogoljelih brdih.

Ako se komu ima dati pripomoć, to bi se morala dati ovim ljudima, da mogu sagraditi crkvu. Znam, da njihova crkva ue njeri ni 6—8 metara u dužini, a 2—3 u širinu, a uz to tako je nizka, da glavni oltar dosiže do stropa, a sviće na oltaru do vrh oltara. I tako se dogodilo, da se je i oltar upalio. Jer je crkva tak malena, ljudstvo ne može u njoj ni stati, već je prisiljeno, da stoji vani. A jer je crkva stara i trošna, naložila je oblast, da se zatvori. Obzirom na veliku biedu pučanstva, na potrebu crkve, morala bi se smatrati ova molba kao molba za pripomoć radi oskudice, pa neka se dađe zem. odboru, da ju on uzme u obzir, kako će uzeti u obzir i molbe navedene pod točkom V. dnevnoga reda.

Zast. Campitelli govori za odborov predlog, pozvav se na zakon od dne 9/VII. 1863. — Zatim uze riet ponovno:

Dr. Mate Trinajstić: Zakon, što ga je g. predgovornik spomenuo nema uporabe u ovom slučaju, pošto se ne

radi o dvim obćinama nego je interesirana samo jedna občina, u samo mali odlomak druge.

Nije dakle prilike, da se taj zakon upotribehi.

Iza njega dobi riet:

Dr Laginja: Vis. sbore! Mislim, da bi bilo pravo, da se ovoj siromašnjoj občini dađe podporu i to kako je već rekao poš. dr. Trinajstić, ako se neće stvoriti možda precedens, kojeg još do sada nije bilo, da po'rajina podpomaže graditi crkve, a to obzirom na biedu i nevolju, koja vlada u onom kraju, kao i u mnogim krajevima Istre. Mislim, da bi visoki sabor morao u tom pogledu uzeti na um, da pokrajina podpomaže i pojedine ljude, koji n. pr. idu učiti glazbu ili kiparstvo, pak se tu troši 2—300 i više for. na godinu, ili ne mnogo manje u korist pojedinaca, koji će danas ili sutra možda biti kakvi kapelmajstori i igrati u kazalištu. Ako pokrajina može za takove stvari trošiti, tim je potrebnije, da u ovakvim izvanrednim slučajevima pomogne i gradnju crkve, jedinog tog učilišta ljudi, koji nemaju u samom mjestu ni škole, ni drugih kulturnih ustanova, nego imaju jedinu crkvu, gdje se mogu moliti u časovima, koji im ostanu od teškog truda života. Za to podupirem predlog dra. Trinajstića.

Većina prihvati odborov predlog.

Molbe za podporu proti biedi.

Zast. Belli izvješćuje u ime financijskog odbora o molbah očina Motovun, Opatlj, Nova Baška, Punal, Omišalj, Dubašnica, Vrbnik i Jelsane za podporu proti biedi sa predlogom, da se te molbe ustupi zem. odboru sa preporukom, da ih uvaži polag sab. zaključka od dne 21. septembra o. g.

K predmetu reče zast. Andričić: Financijsalni nam odbor predlaže zaključak, da budu uručene zem. odboru s preporukom molbe raznih obćina za pripomoć u biedi, a među tim obćinama jesu, veli: občina Rovereto, u zaporci Dubašnica, občina Vrbnik, u zaporci Saliceto, i Jelsane a u zaporci Elsecce.

Proti tim novim kovanim imenom naših obćina moramo da podignemo svoj glas, tim jače, što o tom nije bilo ni najmanjeg govora u samom financijskom odboru, kojega sam članom, nego je to valjda učinio sam na svoju ruku i na svoju odgovornost sam g. izvjestitelj. Ovom prilikom imam čast postaviti na zem. odbor, dotično na odnosnog njegovog izvjestitelja jedan dopis. Svojevrijno, nezakonito i izzovno doduše, zem. odbor skovao je za poreznu občinu Orlec na Cresu ime Agulionia, a za poreznu občinu Dragosčić ime Carignano. Naprotiv tomu obćinsko glavarstvo u Cresu, dotično ono obćinsko zastupstvo, skovalo je za poreznu Orlec, ime Orlonia, a za poreznu občinu Dragosčić ime Felizzano.

Pitam s toga zem. odbor, da mi odgovori, tko li je bio sretniji ruke u kovanju imena ovih poreznih obćina, da li izvjestitelj istoga ili obćinsko glavarstvo u Cresu?

Prihvaćen je zatim predlog odborov.

Podgora glazbeniku Smareglju.

Zast. Campitelli izvješćuje o molbi talijanskog glazbenika A. Smareglja za podporu, sa predlogom, da se molbu ustupi zem. odboru sa nulogom, da mu se pruži podpora polag njegove potrebe i polag zem. sredstava.

Molba trgovačke komore u Rovinju za podporu za obdržavanje periodične izložbe.

Prihvaćen je predlog financ. odbora, da će se pružiti podpora pošto se bude zem. odbor sa trg. komorom dogovorio potanje glade programa za izložbu.

Zavod za obćinske zajmove.

Prihvaćena je u III. čitanju osnova za ustrojenje zavoda za obć. zajmove.

Zavod za osjeganje životinja.

Zast. Sbiša izvješćuje u ime posebnog odbora o osnovi zem. odbora za osjeganje domaćih životinja.

Zast. Campitelli zagovara ustrojenje takvog zavoda.

Za njim se priglasila za riet zastupnik: Dr. Mate Trinajstić: Vis. sbore!

Kako je već g. predgovornik rekao, potreba osjeganja stoke čuti se ne samo od danas ili od jučer nego od godina i godina. Tko ima prilike, da dolazi u doticaj sa seljanima, čuo je, sigurno česte pritužbe i želje, da se već jednom dodje do toga, da bude svaki osiguran za štetu, koja ga zadesi kod blaga. Polag statističkih podataka iz g. 1890. bilo je u Istri oko 50.000 posjednika, a među njima preko 12.000 baš malih posjednika t. j. takvih, koji imaju najviše 1—2 glave blaga. Kako je bilo g. 1900., ne može se reći, jer tih podataka još nemamo. Svakako naravno je, da su baš ti mali posjednici želili da se dodje do kakva načina osiguranja, jer njima nije prilike, da se posluže takvim osiguranjem, kakvim to mogu lako učiniti oni, koji imaju mnogo blaga, jer oni mogu štetu razdijeliti po svim svojim glavnima blaga i ne trebaju osiguranja. Za to smo se mi s ove strane vis. kuće i naši sumisljenici odavna brinuli, da se pristući u tom pogledu na pomoć. Naše Zadruga o tom rade već 12 god. neku vrst osjeganja blaga, gdje članovi plaćaju godišnji iznos, pa se onda na koncu godine skupni iznos razdjeli među oštećenike. Bit će tomu već 6—7 god., kako je bužetska gospodarska Zadruga poprimila inicijativu u tom poslu, te je priredila pravila, koja su bila podnesena ministarstvu, ali ih vraćena s opakom, da u obliku, kako ih je Zadruga predložila, ne mogu biti potvrđena, nego je predlagalo ministarstvo, kako da se promjene. Iza toga počela se o tom starati i Voloska Zadruga i sad su već po drugi put podnesena pravila ministarstvu, da se dodje do društva za osjeganje stoke u onim kotarima. Mnogo se puta tražilo i u skupštinah krčke gospodarske zadruge, da se na nekuvni način osjega stoka, i sve se više pripravljalo, da se nešto učini, ali se čekalo na potvrdu pravila i na formular, po kojem bi se tako ustrojilo društvo za osjeganje u drugim kotarima.

Za to smo nekako radošno čuli glas, da se kani podnesti statut, kojim bi se prvelo osjeganje stoke u cielej pokrajini. Ali radost nam se pomutila u velike, kad smo taj statut pročitali, jer vidimo u njemu, žalac, kojim se hoće ubosti u živo naš narod, vidimo lanac, kojim ga se kani još bolje privezati uz struju, koja danas zalibuje gospodari u Istri. Ne ide se u toj osnovi za tim, da se podigne narodno blagostanje, nego da se narod politički još više skući. Kako je ovdje predloženo, statut daje posve vlast u ruke zem. odboru. On može ustrajati skupine, kako hoće i gdje hoće, on može rasiriti i stegnuti skupine; može od čvite učiniti jednu i od jedne dvije; on može čak odrediti u raznim djelovima pokrajine i različite premije tako, te bi mogli doći do toga, da dok budu oni posjednici u Rovinju ili Poreču plaćali 1/3 %, da će siromašni Krašani plaćati i 2 % radi toga, jer su tobože više izvrzteni nepogodama vremena, te su kod njih češće nesreće.

K ovim pak pravima, koje dobiva zem. odbor, vrlo su malene obveze njegove. On se obvezuje samo, da će plaćati jednog ili dva činovnika, koji će voditi centralnu upravu, i osim toga će dosti 95 % troškova pojedinih skupina i dati 200.000 K jednom za uvijek. Ono, što zem. odbor bude dao za održavanje činovnika, bit će veoma malena stvar, jer kad bi se došlo do toga, da se ustroje pojedina osjegaravajuća društva u pokrajini i skupe u svezu, taj bi se trošak tada razdijelio na sve skupine i bio bi vrlo malen za proračun pojedinog društva u pokrajini, a trošak pak, koga bi svaka skupina za svoju upravu imala, bio bi nikavog, jer je u svih odnosnih statutih određeno obćino, da su časti odbornika počastne i da odbornici imaju pravo na plaću, nego na naplatu žepnih troškova. Iznos 200.000 K što ga daje pokrajina za zavod za osjeganje stoke, je veoma malo ili ništa.

Ako prispodobimo, što daje n. pr. Dolnja Austrija u tu svrhu prema onom što daje naša pokrajina, vidi se ogromna razlika. Dolnja Austrija daje ne jedan put toliko nego godinice 140.000 K podpore svojem zavodu. Pa ipak, premda Dolnja Austrija toliko pripomaže zavod za osjeganje stoke, nema ni iz daleka toliko vlasti, koliko si to naš zem. odbor prisvaja. Nije zem. odbor, koji ondje imenuje predsjednika skupine, nego ga imenuje predsjedništvo zavoda. Bolje bi bilo, kada bi se k'vd nas to uvelo, a najbolje pak, kada bi se prepusilo skupinama, da si predsjednika izaberu. Pojedine skupine bolje će biti u položaju, da izaberu pravoga čovjeka, kako to pristoji, nego li zem. odbor, koji će se moći osloniti tek na izvjestaj jednog ili drugog prijatelja i sumisljenika, ili koji možda ne će gledati na sposobnost i li poznavanje gospodarstva, nego na sasvim druge sposobnosti osobe. Bit će mu kod toga glavna stvar, da postavi u svakoj občini jednog političkog agenta, a ne valjanog pred-predsjednika skupine, koji bi se imao brinuti za bolje osjeganje.

Tako će naumljeni zavod, biti ne osjegaravajući zavod, nego agencija političkog društva. Njim će se čjerat' politika, a ne

podgovarati gospodarskim interesom pučanstva.

Smatrajući mi tu ustanovu, po kojoj se daje zem. odboru prevelika vlast, da može imenovati svog agenta u pojedinim obćinama, pogibeljnom, ne možemo glasovati za taj predlog i za to predlažemo, da se statut povraći odboru, neka ga preinači, na način, da bude pravedan i koristan za pučanstvo.

Zatim dobi rieč zast. dr. Laginja: Vis. sabore! Ja ću se takodjer u kratko osvrnuti na ovu osnovu, koja stoji u razpravi, da povučem posljedak ili konsekvenciju, da hrv.-slov. stranka u saboru, kako stvari danas stoje, ne može glasovati za nju.

Gospodo! Kad pomislimo, da je prekiućer u blizini Kopriva u Plavije otvorena pučka škola — jedva prekiućer, za koju je narod velikim velikim žrtvama već pred 10 i više godina sagradio kuću, i kad pomislimo, da je tojmu zakašnjenju u upravnom škandalu kriva autonomska zemaljska uprava, jer kad bi se ova zauzela kako treba za stvar, škola bi bila danas već otvorena; kad pomislimo na drugi upravni škandal, za koga da zna Evropa, najvjestili bi morala Austriji rat — škandal pitanja ustanovljenja škole u Zhandaju, tomu je takodjer samo pokrajinska i obćinska uprava kriva. — kad pomislimo samo na te dvie stvari, dosta je, da bez ikakvog obrazloženja stanemo na posve negativno stanovište protiv svega, što većina u ovoj vis. kući radi.

I ovdje se na oko radi o osjeganju životinja, a u istini se radi o razpačanju hiljada eksemplara raznih dopisa i tiskavnica i dekreta pokrajinskog odbora, raznih komisijonalnih zapisnika itd., koje će zem. odbor po dosadašnjoj praksi činiti — samo i isključivo na jednom zem. jeziku i time siliti narod, da zavrigne svoje starije, da onekaje svoj jezik, kako bi — što je već danas očito, da se za tim ide, — ova pokrajina i njezino hrv. stanovništvo izgubilo svaki karakter slavenski. Nu ni osjeganje volova, ni krava, ni osjeganje drugih životinja neće nas svešti na tu stazu, da to odobrimo, i već danas smo dužni izjaviti, da kako u svim slučajevima i kod svih onih predmeta, koji su do sada oglašavani u vis. saboru u ovom zasjedanju, tako i u ovom predlogu dužni smo svedčano prosvjedovati protiv toga, da bi, dok se ne rieše temeljna i načelna pitanja naše jezikovne pravice u pokrajini, i koji taj predlog, i koja osnova dobila višu sankciju od drugog zakonodavnog faktora u državi. Već je pošt. dr. Trinajstić spomenuo, da je ideja o osjeganju životinja u istinu plemenita i dobra, i znamo, da su ju i druge pokrajine već prihvatile. Stvar sama u principu ne bi bila zla, ali način izvajdanja i ustanovljenja toga zavoda takav je, da se za od čini posve ovisnim od zem. odbora, od one oblasti pokrajinske, krja stoji na tako bezuvjetno niećnom stanovištu prema jeziku našeg naroda, da se već ta sama ustanova prolivi tomu, te bi mi mogli mirne duše glasovati za takav zavod. Ali nije samo razlog, recimo političko-narodni ili upravni, radi kojega smo protivni tomu zavodu, nego je razlog našem stanovištu i taj, što se ovom osnovom, kako je predloženo po našem mišljenju stvaraju narodu novi troškovi i novi konflikti izmedju pojedinih sela i pojedinih kotara, a to sve tobože pod zavodljivom firmom velike pokrajinske pripomoći, koju će zem. fond dati ovom zavodu, najme 20.000 K.

Sve naše institucije pokrajinske u novije doba jesu, kao da stavimo nož pred životinju ili kao da postavimo čovjeka da hodi po glavi mjesto po nogama. Obazrimo se samo na jednu instituciju, koja bi morala biti najdraža narodu, na zem. agrarno vijeće i s njim u savezu sljedeće kot. gospod. zadruge. Šta vidimo ovdje? Bilo nam je predloženo izvješće, u kom smo vidjeli i brojeve članova pojedinih zadruga gospodarskih, pa smo vidjeli, da sve one

gospodarske zadruge kotarske, koje stoje pod uplivom talijanske uprave svega skupa imaju 1200 članova od prilike a vidimo s druge strane, da kotarska gospodarska zadruge, koje su osnovane na temelju demokratskom, one zadruge, kojima upravljaju u istinu mali posjednici, a kojima se ne priznaje njihov jezik hrvatski, niti im se često odgovara na njihove želje i molbe, — da su od tih zadruga dvie samo dosta, da izjednače broj od 1200 članova, što ih imaju sve ostale t. zv. tal. gospod. zadruge. Ista bi se stvar dogodila i sa zavodom za osjeganje životinja. Dokle se autonomska uprava zem. ne postavi na stanovništvo, da su joj jednako mi i dragi svi stanovnici pokrajine, dok se ne stavi na stanovništvo, da mora svakom Istraninu, ako je Talijan u tal. jeziku pisati, a ako je Hrvat ili Slovenac, da mu mora pisati u jednom od tih dvaju jezika, dotle ne će imati nikakvog napredka u pokrajini, nego će biti sve samo suho stablo, nego će se samo trošiti novci, te činiti gubili narodu vrieme u razne odbore, a bez ikakve pravke koristi. S ovim će se ustrojiti po čitavoj zemlji nekoliko novih organa, koji će za vrieme izbora i drugom zgodom raditi za mater u Poreču, koja se ali nama u svakom pogledu pokazuje kao mačuha. S tih razloga ne možemo i nećemo glasovati za ovaj predlog.

Nećemo nadalje glasovati za nj ni za to, jer uzaključuje kao središte ovog zavoda pakrajinskog jedan gradić, koji po našem mišljenju nikako više ne odgovara, da bi mogao bi' i sjedište tako znamenitom zavodu, kao što su to obćinski vjersijski zavod za osjeganje životinja.

Ne možemo nadalje glasovati za predlog, jer je kompetencija pojedinih skupina, pojedinih grana i pojedinih odjela upravo nikakva, dotim je sve dano u ruke zem. odboru, dotižno predsjedniku zavoda, koga će zem. odbor imenovati.

Nema nadalje u statutu nikakvog kriterija, po kome će biti te mjestne skupine sastavljene; sastavak njihov pridržao si je zem. odbor — zem. odbor, koji nam je i pred nekoliko godina predložio jednu osnovu za namještenje obćinskih liceznika, pa je ta osnova bila prava rugoba, protivimba zdravom razumu i geografskom položaju pojedinih dieleova pokrajine i dnevnog saobraćaja izmedju pojedinih mjesta. Takva šta će se dogoditi i ovdje, jer bi reći, da u nekim stvarima zem. upravi leži na sreću samo da smješa stvari i ondje, gdje bi se na temelju prava i naravnog položaja mogle osnovati jednostavno i posve u redu.

Nećemo, jer ne možemo glasovati za ovaj zavod s daljnje razloga, kojega je već nataknuo pošt. dr. Trinajstić, budući da nisu ni iz daleka dovoljno ustanovljena kriterija, polag kojih bi se imala izračunati vrijednost dotičnih pojedinih životinja za slučaj da poginu. Ta kriterija prepustena su i opet posve zem. odboru, da ih on ustanovi na temelju mišljenja vještaka, za koje nisu ustanovljeni nikakvi uslovi. Nije ustanovljeno ni u čemu mora biti vještak onaj koji će ustanovljivati cijenu, niti je u obće ustanovljeno, po kome će se procentu ili drugom kakovom temelju obnaviti i ročjena, odnosno odšteta.

Ne možemo napokon glasovati za taj zavod, jer su predviđjeni troškovi radi izvida takovi, koji će učiniti u konkretnom slučaju iluzornom pomoć, što će imati davati pojedinac od skupine, jer će morati ustanoviti — prema ustanovljenom u statutu — živinar stetu, što proizlazi za pojedinca od truda, što mu je poginula životinja. Znamo pak, koliko imamo živinara u pokrajini, a znamo i to, koliko god to bili ljudi dobri i zauzeli za svoju službu, da se oni ipak ni ne miču bez dobre odštete, koja im već pripada prema njihovom činu u državnoj službi. Dakle taj dio troška bit će znamenit, a tako znamenit bit će i dio troška, koji tobože za sada nije predviđen — kao što ni plaće pojedinih načelnicima mjestnih obćina,

ali malo po malo dodje se do toga, da se pod imenom plaće i odštete i drugih troškova čine velike svote, — a to u odštete pojedinih predsjednicima mjestnih skupina i pojedinim pisarima i knjigovođama ili kako ćete ih već zvati.

(Svršit će se.)

Naše pravo na glagoljicu.

U ovom listu bijaše opetovno iztaknuto i dokazano kako se s neprijateljske nam strane krivo tumači poznatu naredbu sv. Zbora za obrede od dne 5. augusta 1898. o tobožnjem gubitku prava na glagoljicu tame gdje se nije glagoljica uzdržala zadnjih 30 godina. Novi dokaz za to nalazimo u zadarskom „Nar. Listu“ i to u posljednjem broju god. 1904., koji donasa očito s nadležne strane člank o pravu glagoljice, kojim pobija temeljito smješna dokoživanja talijanskog glasila „Il Dalmata“ i nekih drugih talijanskih listova. (Svi lažiliberalni listovi našeg Primorja. I njihovih drugovi talijanski nazovu katolički listovi pušu u isti rog. Op. Ured.) da tobože nekoli naši crkveni dostojanstvenici ne će da se pokore crkvenim naredbama, braneci se proti samomu papi, i siljeći mlado svećenstvo na neposluh. U članku su iznesene sljedeće činjenice: Pokojni zadarski nadbiskup Rajčević tumačio je naredbu sv. Zbora obreda 5. augusta 1898. u smislu, da je nužna za zakonito priznanje prava na glagoljicu barem uporaba neprekidna zadnjih 30 godina, te pošto nije našao ni jedne župe, gdje bi se bilo zadnjih 30 godina uzdržala glagoljica, zaključio je, da u zadarskoj nadbiskupiji ni jedna župa nema prava na glagoljicu.

Nu ovdje se je pitanje nametalo: zašto se zadnjih 30 godina nije nigdje uzdržala glagoljica, čijom krivnjom, i je li prije obostojala? Radi toga godine 1900. ondašnji upravitelj zadarske nadbiskupije talijansa Borzatti upitao je sv. Zbor obreda: „utrum privilegium linguae palaeoslavicae extinctum fuerit ob interruptum usum ejusdem linguae, intra postremos triginta annos, in illis etiam ecclesiis de quibus certo constat eas antea fuisse in legitima ejusdem linguae palaeoslavicae intra postremos triginta annos intermissis fuerit, non voluntarie, sed ex necessitate ob externas causas impeditas, velut ex deficientia palaeoslavorum missalium, aut sacerdotum ejusdem linguae peritorum“.

Ova je odluka bila probćena svim biskupijama goriecke, zadarske i zagrebačke mitropolije. Poslie ove jasne odluke ne može se više tvrditi, da nije dopušteno uvesti glagoljicu u crkve, u kojima nije bila uzdržana zadnjih 30 godina. Nadalje pobija se tvrdnja „Dalmata“, da nije dopušteno pjevati hrvatsko evanđelje i epistulu u misi, sljedećom stavkom iz „Litterae de usu linguae slavicae in S. Liturgia“ 5. augusta 1898.: „In missis autem parochialibus fas erit post Evangelii recitationem illud perlegere vulgari idioma ad pastorem fidei instructionem“. Na koncu članak pozivlje talijanaše, da se okane osvada i tužaba neosnovanih i koje ne odgovaraju istini, a hrvatskom narodu neka ne niču ono, što su mu pape dali i potvrdili i što su sami Mletčići poštivali.

Iz carevinskoga vieća.

Beč, 28. jenara 1905.

Već sam javio kako je prošla prva sjednica ovoga razdobja zasjedanja carevinskoga vieća. Novi ministar-predsjednik Dr. barun Gautsch pl. Frankenthurn predstavio se je zastupničkoj kući i držao je govior, skoro posve neudržan, tako da se o njemu ni razprava otvorila nije.

Iza kućne sjednice prvoga dana, najme utorka dne 24. t. m., držali su sjednicu predstavnicu klubova. Njemci svih stranaka i Mladočesi i Hrvati i Slovenci izjavili su da uztežu svoje prešne predloge, samo radikalni Česi nisu toga htjeli učiniti.

Fetorica zastupnika obstraira dva dana.

Radikalni Česi, pet njih na broju, uzdržali su sami dva dana obstrukciju. Jedan dan, dne 25. ovoga mjeseca, preko deset sati, drugi dan takvih pet sati. Govorili su većinom češki. Predsjedništvo neće službeno da znae češki, pak nezove k predmetu povornika ni onda kad zna šta k predmetu negovori. Konačno su što svojom voljom i nagovarani, što utrdženi popustili.

Protiv biedi.

Čim bijahu odstranjeni prešni predlozi, prešlo se je na prvu tačku dnevnoga reda, najme na razpravu o zakon. osnovi glede podieljenja podpore u biedi iz državnih sredstava. To je osnova, na kojoj se je srušio Koerber. On je htjeo dozvoliti 15 milijuna kruna biednim, a za to dobiti 69 milijuna kruna u b'agajničke, prćičke. Velika većina proračunskoga odbora nije mu toga dozvolila. Koerber je iz isalenkoste osvete već onu veter, kad se je o tom glasovalo, dao prekinuti sjednicu carevinskoga vieća i htjeo tim dokazati kako je tobože jak. Dvadeset dana iza onoga je pao, i došao Gautsch. Ovaj je odmah, čim je došla rečena tačka dnevnoga reda na razpravu, izjavio da vlada odstupa od zahtjeva onih 69 milijuna kruna, i da je zadovoljna s onim što predlaže proračunski odbor, najme 15 milijuna kruna biednim.

Kod razprave o tom upitani su mnogi govornici iz svih stranaka. Već jučer govorilo ih je desetak. Zast. Petić zahtjevao je podporu za Dalmaciju. Markiz barun Beto Polesini udarao je na vladu, kako da absurdno postupava, postavljajuć talijansku pravu fakultetu u njemački grad, slovensku gimnaziju u njemački (!!) grad, a hrvatsku gimnaziju u talijanski grad Pazin (!! Bum! bum! bum!). Isto vlada, da daje malo podpore za južne pokrajine, imenito za Istru, a i kod dieljenja onoga što daje, da kaže političku, da podupire političke ustanove, da doje sve Slovencem i Hrvatima, i ništa Talijancima, i da što daje nedaje kroz autonomne zemaljske oblasti. Dakle i ono malo para što daje država hrvatskim i slovenskim biednikom, zavidja njezin markiz barun Komalić. I nesrami se.

Politički pregled.

U Puli 1. febrara 1905.

Austro-Ugarika.

Ljetosnje delegacije sastati će se lekar na jeseni i to radi dogodjaja u Ugarskoj, gdje je vlada kod netom minulih izbora sramotno propala. Carevinsko vieće imalo bi za sada duže vremena zasjedati, a ljeti sastati će se češki sabor, da pokuša ne bi li moglo doći tatno do sporazumka izmedju Čeha i Niemaca.

U subotu umro je u Beču bivši ministar trgovine barun Dipauli.

U Madžarskoj provedeni su prošloga čedna izbori za sabor u Budimpešti. Uspjeh izbora presenetio je nesamo madžarsku vladajuću stranku, nego i ostali svijet. Ministar predsjednik grof Tisza doživio je uzprkos svakojakom pritisku na izbornike, strašan poraz. Opozicija, osobito Košutova stranka vraća se u sabor silno pojačana i to tako, da vlada nemože više računati na većinu. Radi toga morati će vlada dati ostavku.

U hrvatskom saboru vodi se još uvijek proračunska razprava, kod koje sudjeljuje oporba nešto živahnije nego li s početka. U nedjelju preminuo je u Zagrebu nakon kratke bolesti dr. Stjepan Spevec predsjednik stola sedmorice i prvi tajni savjetnik Njeg. Veličanstva. Pokojni Spevec popeo se je kao seljački sin do nevjeste skoro časti u svojoj domovini. Hvale ga kao učena i značajna muža, koji se je uvijek nao znači u pravom poljažu. Bio je u svoje vrieme profesorom i sveučilištu, pak odjelnim predstojnikom i konačno predsjednikom najvišega suda u Hrvatskoj.

Nastavak u prilogu.

Hrvatski listovi Dalmacije bave se pitanjem popunjenja namjesničke stolice u Zadru. Obćenito se drži, da će biti opet imenovan namjesnikom Dalmacije koji od austrijskih generala. Najviše izgledu reć bi, da ima general Van Gaun, koji je u službi u Sarajevu.

Crna Gora.

Sa Cetinja javljaju, da se je knezeviću Mirku, drugomu sinu kneza Nikole narodio drugi sin. Pošto nema crnogorski prijestolonasljednik knežević Danilo potomaka, biti će po svojoj prilici jedan od sinova kneževića Mirka s vremenom crnogorskim vladarom.

Rusija.

Premda se po nekim mjestima štrajk još sri, to ipak gubi revolucionarni karakter a prima oblik običnih štrajkova, u kojima radnici štrajkuju, da si poboljšaju svoje radničke odnose, pa ima sjegurne nade, da će nastati posvećaniji nit, čim se poslodavci i tvorničari nagode sa radnicima.

Sa rusko-japanskog rataša glasse posljednje vijesti:

Petrograd, 29. januara. Javljaju 28. o. m. iz Maturana: Ruske su čete upotreobile jučerašnji dan, da učvrste u borbi zauzeti položaj. Na 25. i 26. Japanci su od ruskog konjaničtva potisnuli iz okoliša izmedju rieka Hunho i Čonoho. Sibirske pukovnije zauzele su selo Sunapu na lijevom obali Hunha.

Iz Čumjamutuma javljaju 27. o. m. : Sa skrajnjeg ruskog desnog krila čula se je jutraos puenjava topova. Okrsaj kod Sandepua traje i danas. Vrieme je vrlo nepovoljno, naokulo traje snježna vijavica. General Miščenko ranjen je na nozi, ali je ostao kod fronte.

Petrograd, 30. januara. Iz Sähępa javlja se 29. o. m. : Kolona, koja je navalila 26. o. m. na Sandepu, osvojila je u najvećem dielu utvrđeno selo. Tom prilikom izgubili su Rusi 24 častnika i 1600 momaka mrtvih i ranjenih. No pošto se je izpostavilo, da sjevero-istočni dio sela, koji je najjate utvrđen, nije, od Rusâ pretrpio štete, te da se mogu upotriebiti protiv Rusima topovi mitraljeze. Izpraznili su zato Rusi Sandepu i opet stali pucati iz topova, te su ga napokon zauzeli posvema.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinski kotar.

Medulinci kod izbora.

Primamo iz Medulina: Izbori za obč. zastupstvo u Puli su sa strane naših ljudi sjajno ispal: pače može se reći da se još ovako narodni nijesu pokazali, jer su isti svi koji su imali poziv osim sedmorice i po onakovom vremenu na izbor. Nije ni čudo da na takvo selo bude sedam prokletih i prodanih glava! Našemu Martinu Privratu slava i čast, jer se najviše trudio, a bili su za njim i ostali narodni borci, vesela im majka.

Delegat Šantić, koga u selu ni najmanje dijete ne pozna ma ni za ništa, i komu je odzvonilo već odavna svako poštovanje od naših ljudi, zguren i sattrven, da ne vodi sobom ni deset juda Iskarjota, nije se ni usudio da bi razgovarao štogod s našim ljudima, u kojima bije topla hrvatsko srce i junačka krv, pa je s toga poslao nekoga Antikrista Stanesinu, da bi on štogod učinio, nudeći Judine novce. Uza ove bio je i lugar Rojnić, puro sangue, koji je tajno radio. Žalostna im majka!

Ni po muke za Rojñića, koji se hvali da će u Čozu poći za forestala, a inače čuva Kaželu na placi i na ognjištu, te se samo vrti po selu njušuć oko medulinskih žena. Ali za onu braću Mgankine duša čovjeka boli: nemojte biti tako nazad, kao da ste rodjeni pod svetim Markom; za ako ste dužni štogod Staniću, nimate li u Medulinu kod naših svake pomoći? Sramota pala vam ne crni obraz!

Za Štanda nije vrijedno ni papir trošiti, ta svaki u Medulinu ga pozna, što je.

Preporučamo samo našoj Posujilnici i Konsumnom društvu neka Rojñića pošalju na vancament u Čozu, gdje će se zvati Oberforst.

Za sada dosta a do malo opet štogod.

„Avveniru“ na utjehu. Ovdješnje glasilo-talijanskih popova „L'Avvenire“ u svom zadnjem broju pita nas što ćemo reći, čitajući u našem drugu „Omnibus-u“ (pobožni „L'Avvenire“, boječ se anume talijanskih liberalaca ne imenuje „Omnibus“ nego ga zove „trilingue“), da su i pravoslavni Slaveni iz Peroja kod prošlih občinskih izbora glasovali za talijansku listu i to baš oni koji su pravi Slaveni i što je još važnije za nas (Slogu) oni rube glagoljicu. Kaže da je to jedan liepi rebus* da se rieši.

Da toliko ne razbijaju svoje mudre glave pomoći ćemo im na da taj rebus riešimo. „L'Avvenire“ samo talijanskih ideja list, uređivan od talijanskih svećenika, znade po iskustvu: veoma dobro, kakvi su Talijani najstariji u odnarodjivanju našega naroda i kakova sve nepoštena sredstva ne rabu da zaveraju i zavedu naš puk. Kakova je razlika u tomu izmedju talijanskih liberalaca i tobožnjih talijanskih klerikalaca? Talijanski liberalci zlorabe svoju vlast i položaj da odnarode naš narod, — a buduć taj način odnarodjivanja bio valjda odvise spoi, našli su pomagata u talijanskim svećenicima i biskupima, upotrebiiv sveti hram Božji za odnarodjivanje našeg puka, tjerajuć iz njega molitve u hrvatskom jeziku puka. Evo ti, sveti Avvenire, riešenja tvog rebusu: Talijan u časnoj svećeničkoj odori i Talijan u profanom svjetskom odietu, jednako je nepošten prema našem jeziku i narodu. Docet: „circulo cattolico“ i parola „abstinenција“ kod izbora, koju je vriedila više za ljude naše krvi nego li za Talijane. Što se pak tice glagoljice kod Perojaca, tu ga podučujemo, da nije jedno te isto crkvena stara rüština, za koju svi pravoslavni Slaveni rahe (te i oni u Peroju) i naša glagoljica.

Veliki ples našega „Sokola“. Dne 4. februara biti će: veliki ples „Prvog istarskog Sokola“ u Puli u velikoj dvorani „Hotel Belvedere“. Ulaznica za

članove 1 K, za obitelji 3 K, za nečlanove 2 K, za obitelji, nečlanova 5 K. Pristup imadu samo pozvani. Početak u 8 sati na večer. Od našega občinstva očekujemo, da će se mnogobrojno odazvati pozivu dičnog odbora našega „Sokola“ koji je zaslužio u potpunju mjeri, da ga-u svakom obziru i svestranu podupiremo.

Lošinjski kotar:

Pop Frane Sablić. Iz Cresâ primamo tužnu vijest, da je dne 23. pr. m. u Prviću kraj Šibenika, isпустиo blagu svoju dušu pop. Frane Sablić, kamo se je pred par mjeseci bio utekao, da u onom blagom podneblju i na žurkum srcu ondješnjih č. on. Trećoredeca nadju lijeka, svome već od više vremena narušenom zdravlju. — Rodjen je bio pokojnik u Cresu od siromašnih ali poštenih kopačkih roditelja, koji ga teškom mukom uz pripomoć dobrih ljudi iskolase. Bogu pred altar priviše: domovini na uhar odgoiše. U svom mu je rodnom mjestu bilo doznačeno polje u vinogradu Gospodnjem, marljivo je u njemu radio, kao uzor svećenik, ali eto smrt ga pokosi prerano još ni u navršenju 32. godine. Strašno je to nesreću za mukotrpni naš narod osobito u gradu Cresu, jer pop Frane nije bio samo uzor. svećenik, već i gorljivi rodoljub, a odlikovao se je osobito u odteredjivanju ovog zapuštenog i zanemarenog pučanstva, koje su već do zadnje košćice izgledali njegovi „nikad dostavljatelji“. Kao prv radišni pokojnik bio je pokretač i duša našeg gospodarskog društva, koje se krasno razvilu pod tajništvom pokojnika, a danas stoji čvrsto, moćno prešavši preko gora i dolina, koje mu neprijatelji sa svih strana kovali, ali stoji i creskom kopaču otvara oči.

Kopački sine neprežaljani nam pope Frane! Ti uvijek ostade kopački sin, Ti uvijek vjeran svome mljeku, krvi i jeziku, pa hjo si tako rijetka iznimka medju cijelom čptom creskih renegata, koji kad se jednom okapute srame se očinskog praga, zaboravljaju na majčino mljeko i jezika nam dragog rijek. Al taj isti mora, da Ti se divi dični pope Frane, kad pogleda Tvoj, ako i zazoran i rad.

Al što Tvoj kopač? Plače i jadicuje nad neprežaljivim gubitkom, al uvidja, da smjerom, mu je krenut a kim ti ga upravi, samo žali jadnik, da nema onoga koji tolika ostvari jer crna mu zemlja kosti kije. — Laka Ti bila pope Frane, ta dalmatianska gruda, nijesi da u njoj po prvi put ugledao zrake sunca, al ucijepio si u njoj u srce svoje svijetlo svećeničke uzoritosti i kremen rodoljublja. U toj posestim zemlji ugledao vječno Ono svijetlo, koje nek Ti vjekoma svijetli, a nama će zna jstati Tvoja nezaboravna uspomena na putu narodnog našeg preporoda i osviješenja.

Oh kako kopaču Tvom zadnji onaj z Bogom uz suza kup iz duše se kida, nu Bog Ti bio plačo, a ostancima Tvojima viječni pokoi.

Opavni način postupanja s ljudima. (Iz Cresâ) Dne 26. pr. mjes. bilo je ovdje školsko odaslanstvo u poslu hrvatske škole u našem gradu. Predsjedao je tom odaslanstvu sam okružni poglavar vel. gosp. Scarpa, a bili su prisutni: član pukrajinskog školskog vijeća gosp. Cherych i privremeni nadzornik hrvatskih škola kotara Lošinj. To je poslanstvo imalo, da ispita nekoje naše ljude — brojem 130 ih, koji su zamolili još pred dvije godine u Visoke vlade školu s nastavnim jezikom hrvatskim u gradu Cresu. Što je to slavno odaslanstvo moralo da pita to ono dobro zriede, samo nam se je potužilo na kolotečinu stvari još prije i za vrijeme slušanja pozvanih ljudi. Prije svega što se tice samih poziva. Pozivi dotičnim ljudima da prisustvuju komisiji bijahu uručeni kadu čuje? 24 i 25. pr. nj. putem općinskog poslužnika i općinskog stražara, kojima dašto nije na srcu bila prešnost stvari, nego više da imponuju svojom pri-

lutnošću i da izričnim riječima odvrate po mogućnosti ljude, da se prikaže pred komisijom. Neznamo gdje je krivoja, jer va pozivima se čita nadnevak u Jošinju 9. siječnja, te ne možemo ni misliti, da bi tamo u zapečku polezali ti pozivi potpunih 13 dana. Gdje je dakle krivnja, zar njeka gospoda misle, da im je slobodno sve?

No samo dalje o pozivima. Na istim list pozivima piše, da moraju žene zastupajući uza biti oskrbljene punomoću, a to nam se ipak čini malo i revise, jer uz sav Marconijev brojav bez žica nije moguće, da bi odsutni ljudi u Americi, Africi i na sinjem moru mogli opnoviastiti osobe, koje bi njihovu stvar mogle zastupati, da si u roku od 13 dana, kamo li u 24—48 sata. Nu što je o pozivama najljepše je to, što niti ne bijahu pozvani svi ljudi, koji su bili umolili hrvatsku školu, nego su valjda navlas nekoji izpušteni, ali pitamo zašto i dali je to pravo?

Uza sve manevre i makinacije prestrašila se je protivna stranka, kad je vidjela ljep broj naših ljudi, gdje ide, da zahtjeva hrvatsku školu. Da ih to svrbi vidjelo se i ocatle, što nije htjela, da pusti naše ljude, ali svoje općinara u općinske prostorije, premda je vani kišilo, sniježilo i puhalo, ali da nam se ne predbacu priistranost rado izjavljamo istini za volju, da je na naš zahtjev tomu udovoljeno.

Što se tice samih upita i ostalog poštovanja ispitnog povjerenstva na čelu poglavarâ okružnog reći moramo, da Scarpa ostaje uvijek za nas onaj isti naš neprijatelj, te očekujemo i važnost položemo na izjavu novog ministra presjednika kao i namjesnika, — pravdnost naime za sve mora da vlada. — Dali ćemo što polučiti — neznamo, nu moramo reći:

Gospodo, velika je iluzija pomisljati, da u Cresu nema Hrvata, dok se ogromna većina ljudi služi hrvatskim jezikom — pokazano je to zadnji službeni popis, premda ih se htjelo otudjiti imenu i jeziku, ali slabo uspjeva to neljudsko djelo.

Neznamo kakav će uspjeh imati naše molbe i izjave, al neka znaju neka gospoda, da mogu jošte zavlaciti našu stvar, a nama škoditi, ali neka si upamti i onu: „što ga više gnjetiš, on još više skaće.“

Voloski kotar:

Veselica na korist Družbe u Voloskom.

Dne 22. i. 1905 priredilo je naše dramatično pjevačko društvo u prostorijam „Narodnog Doma“ u Voloskom svoju prvu mesopustnu veselicu na korist družbe sv. Cirila i Metoda za Istru. Uzprkos slabom vremenu došlo je prilično ljudi čak iz Zameta, Rukavca, Mihotičih i Lovrana. Sve točke koncerta su bile majstorski izvedene. Plesalo se skoro do zore. Za družbu ostalo je po prilici oko 140 K čistoga dohodka. Dne 5. 2. 1905 biti će opet veselica za društvo samo. Dne 19. 2. pako će biti veliki sokolski ples. Taj dan će naši Sokolaši stupiti prvi put u svojoj svećanoj odori.

Na zadnji dan mesopusta bit će opet domaća zabava.

Izvadak iz sjednice obč. zastupstva u Kastvu obdržavane dne 29. decembra 1904. Gosp. predsjednik Jelusić pozdravi na prvom mjestu novoizabrano občinsko zastupstvo, koje je danas pozvano na prvu svoju redovitu sjednicu. Lazeli istomu uspješan rad na korist svoje postojbine.

Priobćujuć žalostnu viest, da je na Božić umro prvak i pebornik istarskih Hrvata počastni građanin kastavski blagopokojni Dr. Dinko Vitezić i iztaknuo njegove vrline i zasluge za istarskog patnika pozove obč. zastupstvo, da pokojniku uzklikne trokratni: „Slava mu!“, koje to učini stojeći. Na uspomeno pokojnika i u mjesto viencia na odar, zaključilo se je, da se dade „Bratovštini hrv. ljudi u Istri“, „Družbi sv. C. i M.“ i Dječkom pod. društvu u Pazinu“ svakomu po K 50.—. Spisovodu u ime občine prisustvovao je obč. glavar.

Hrvati!
Kupujte žigice
Družbe sv. Cirila i Metoda
za Istru.

Franina i Jurina.

Fr. Ča biš rekâ Jurino ča pridu talijanski balarini iskat u Zamask?
Jur. Neke pridu za dobrotkom, neki gredu prodavat talijanski zojok, a neki pridu kupit naše žigice, da napune talijanske skatuli.
Fr. Pa-oju saki put lišo?
Jur. Kako meritaju.

Gradnja električne uzkojračne željeznice Matulji — Opatica — Lovran započela je i to proširivanjem ceste na obližnje zemljište. Graditelj gosp. Janko Ljudevit Münz bio je osobno na glavarsvu izkazao kuda će i šta proći i molio, da mu potrebno zemljište bude u što nižu cijenu ustupljeno. Obć. zastupstvo videlo, da tu željeznicu gradi privatno poduzetništvo, koje je kasnije samo ubiralo korist iste odlučuje, da se tvrđci Münz ustupi potrebno obć. zemljište za gradnju elektr. željeznice uz cijenu od K. 2 — po m². U sjednici obć. zastupstva od 14. t. m. na molbu g. Münza bila je cijena obć. zemljišta snižena na K. 1 — po m², nu uz nje koje uvjete, kao i razsvjetlu uz prugu te razsvjetlu za 4 svjetla u Matulji, što ih je obćina predviđala da se u tek. godini postave i da ista sniži troškove razvaja i izmjer zemljišta. Domaći radnici moraju imati prvenstvo kod radnje željeznice.

Prima se do znanja: imenovanje g. Ivana Zeleny-a baždarskim nadzornikom za okrtažje u Trstu; gosp. Ivana Bisina, člana c. i kr. zem. skol. vieća za Istru kao ravnatelja gimnazije u Kopru; gosp. Lovre Mata saplentom na ovdášnoj zenskoj pukej oćioni; da je Marčeta Anton-aka obitelji primljen u svezu obćine Koromana; da je g. Gustavu (Lj. Pabstman) produljen rok za tehničke predradnje za elektr. željeznicu Lovran—Matulji—Vepri-aca i Volosko—Rieka. — Zemaljski odbor u Poreču pozivlje obćinu, da izplati zasatke za bolničke troškove, s druge strane odbija ponudu ove obćine, kojom se je vjerjesiju iste napram društvu ka-starskih krčmara za potrošarinu od god. 1903. htjelo ustupiti istom odboru, da se izplati zasatak školskih taksa i bolničkih troškova. Upravno vieće u Klani obavlje, da se je isto konstituiralo izabrav pred-sjednikom gosp. Mata Medvedića. Tom prilikom bio je u Klani obavljen pregled obć. blagajne za pridr. porezne obćine Lis-ae i Škalnina, u koliko se lamo prave računici za ove dvie obćine.

(Nastavl. će se)

Pazinski kotar:

Iz Pazina pišu nam: dne 21. o. m. bila je zabava u Hrvatskoj Čitaonici u Pazinu na korist ovdješnjem Dječjem za-bavištu sa sljedećim rasporedom: 1. V. G. Brož: 'Na zdor Slovence', tam. zbor. 2. 'O rodu i jeziku', od P. Preradovića, krasnoslovje je g. J. Čeh. 3. Ivan Kuret: 'Domovini', muški zbor. 4. V. G. Brož: 'Vijenac slovenskih pjesama', tam. zbor. 5. Predstava: 'Iz vojničkog života'. 6. S. Albini: 'Na plitvicka jezera', tam. zbor. 7. Iv. pl. Zajec: 'Zrinjsko Frankopanska', muški zbor. 8. N. Vogrić: 'Uspomena iz Beča', tam. zbor. 9. M. Brajcar: 'Božja kapljica', muški zbor. 10. M. pl. Farkas: 'Sve za domovinu', tam. zbor.

Koli pjevanje toli tambranje izpalo je na obće zadovoljstvo obćinstva. 'Domovini' moraloše na obći zahjev opetovati, a isto tako opetovaše tamburaš jedini od-tomak iz 'Vijenca sloven. pjesama'. De-klamaciji i predstavi nema prigovora kao dilatantom. — Preporučili bi, da bi djaci priredili u ovo mesopušno dbha jedan koncert u korist 'Djačkog pripo-moćnog društva', a u ljetnoj dobi drugi koncert, kao što su ga priredili u prošloj godini. Zahjevaju to i svaki dan sve veći troškovi ovog društva. Osobita hvala ide njihovom kapelniku i ravnatelju, što nastoje oko umjetničkog obrazovanja djaka, a i među samim dja-ctvom vlada veliki interes za glazbu. To njihovo nastojanje moglo se je razabrati i na ovoj zadnjoj zabavi.

Ovaj je mjesec veoma važan za na-predak pazinske čitaone za javni život pazinskih Hrvata. Htjela je providnost da se čitaona preseli u svoje vlastite prostori-je (Dom). 'Zgodno je' kazao predsjednik čitaone na zadnjoj izvanrednoj skupštini, što no se je obdržavala 27./1. da je ovaj događaj važan za cilu Istru ili barem

za središnju. Vrijedno je s toga, da svi rodoljubi podupru ovaj rodoljubni korak pazinskih Hrvata oko izdženja narodnih ideala u toj našoj centrali.

Koparski kotar:

Dano — Citarija, biela nas kosulja krije, izpod koje vam evo jednu veselu javljamo. — Na dan sv. Triju Kralja imali smo ovdje 'dvie Krsitke'. — Tog se dana naime krsilo unuč našem čičkom mješci g. Matiji Sankoviću, kojem djetetu nije boljeg za poželiti nego da sledi stope svog sieđog djeda. — Drugo krsćenje bilo još pametnije. — Tog naime dana imali smo u rodoljubnoj kući Mate Sankovića otvo-renje podružnice sv. Cirila i Metoda. Komu neće srce da od veselja ne prekupi. — Pred osam još godina bijase obćina u talijanskim rukama. Dok se je pređobilo obćedali su naši čiči tu talijansku tvrđavu Buzet kroz čitava tri dana. Sirote palentu kuhali oko grada, ali oći ne hidedoše sa birališta dok nije talijanstvo palo. Danas vide obćinu našu, danas su otvorili i drugu tvrđavu, koja će doprinášati k prosvijeli a po tomu i slobodi naš g ojadjelog naroda.

Na tu svečanost došlo puka sa celog Krasa uzprios vrlo slabom vremenu. Tu je bilo puka iz Laništa, Klenovšćaka, Ra-čjevaci, Rašpora i Muna. (Žalibože Vodice i Jelovice bile su vrlo slabo zastupane, čemu su krive mještanke razmirice — što je samo za požaliti). — Obojim krsitbama kumovaše veleuč. gosp. Ivo dr. Letiš obćinski ljehnik iz Buzeta te veleuč. g. Ivo Sancin putujući učitelj. — U dva sata po podne otvorio je sjednicu g. Mate Sanković, izabere se odbor za godinu 1903, upisalo se članova kakvih 70, primaju se darovi, te se je nabralo preko 100 kruna što je svakako utješljivo za naše prilike. Prvi je govorio gosp. Sancin i tu upravu krasno o potrebi škole i ase Družbe kad neće za nas sirotane nitko da skrbi. Preporučio je ženskom spolu cikorigu naše 'Družbe' a mužkom spolu zigice i cigaretni papi. — Zatim je uzeo rieč veleč. g. Franjo Peršić, domaći župe upravitelj. Spomenuo je, da se je na Božić rodio se nebu i osnivaatelj naše Družbe sv. Cirila i Metoda Presvjelti gosp. Vitčiz (na to to su svi prisutni tri puta zavapili 'Slava mu!') koji je prvi ponosnom Beču uluvio u glavu da u Istri imade Hrvata. — Na sam Božić rodilo se unuč osnivaatelja naše podružnice, kojeg neka Bog poživ. Preporučuje nadalje uredno plaćanje članarine i svakom stavlja na srce njegu našeg pu- poljka — naše podružnice. — Zatim je vrlo odriješito govorio g. dr. Letiš, rekavši da je on uvjeren da nam narod neće propasti dok uza sebe imademmo ovako u svakom pogledu čvrst narod kakav je evo ovdje sakupljen. — Zatim je govorio g. Mate Sanković orisavši u kratko našu na-rodnu borbu 90 godina amo. Kaže med ostalim da ako ga koji zlobnik proglasio Talijanom samo zato možda što on nierađ i nemar pod krugom oštro žigoš, on će isto do hladna groba ostati čvrst u svojim narodnim načelima kao stanać kamen. — Iza toga g. Sanković liepo pogostio goste, kojim prilikom g. Lovro Tončić učitelj iz Muna krasno govorio o međusobnoj slozi izmed učiteljstva i svećenstva, jer bilo što bilo — kaže nadalje — bilo bi nam slabi-je da sledimo zalostni primjer med Slo- venci. — Onda mož sine da si vidio našu mladež kako plesala sve u šestinajest, do šest ure u jutro. Duša celog veselja bio je g. Mladenčić, učitelj u Vodich i gorespomen-ula gospoda Letiš i Sancin kojima ne možemo drugo nego se zahvaliti za posjet moleć ih, da se još kakav put sjete. Da- naca i njihove podružnice.

Iz Štrpeda obćina Buzet 1905. — U nedjelju dne 15. pr. mj. držasmo skupštinu naše podružnice Sv. Cirila i Metoda sa plesnom zabavom. Ovom zabavom htjedommo nekako zanimivost skupštine po- dignuti, ljudstvo namamiti, pa što više prinosa sakupiti u družbine svrhe. Uspje-

hom ne možemo se baš pohvaliti. Nekud se u nas urukao nebaž, nemar, mrtvilo. Prošle godine paće ni ne držasmo skupštinu naše podružnice. Ovo sve bica rožnu sjenju na onaj Štrped svih sokolova, što je odgodio dobrih pobornika za narodna prava, na onaj Štrped, što se tako odlikovao u rušenju talijanske buzetске obćine. Nije ni danas u njemu manje narodnog ponosa i svijesti, ali ipak stvari nekud ne idu valjano; ne idu, jer nekoje kolo mora, da je negdje zahrdjavilo u uri našeg društvenog i javnog života. Buduć, da je ovo popravljive naravi, za to še nadamo, da će u budućee biti i uspjeli sve bolje i častnije, pa da ćemo moći u skoroj budućnosti pohvaliti naše inače čelik Štrpedjane i ostalu braću naše pro- strane obćine.

Iz Stama (obćina Buzet) jenara 1905. Bolje kasnije no nikada da javim štošta o o skupštini naše podružnice sv. Cirila i Metoda, što ju obdržavasmo na Stjepanje minule godine. Da je ova ispala, po nas nečastna mučali bismo rade nego bi širili svietom našu sramotu. Ali usuprot stoji, da se je Slum pokazao svud i svigda dostojno u narodnosnom životu, što je to takodjer posvjedoćio i svojom zadnjom skupštinom. U taj dan bijasmo gotovo svi gospodari na okupu; svi ko jedan došli smo čamo, gdje pružismo svoj darak rodu i djecici zapuštenoj u Istri. Pa da vidite našu mladež! Mladidi i djevojke, dječaci, čak i djevojčice davahu novčane darove u družbene svrhe. Time je Slum posvjedo-ćio, da u njenu vlada jedna misao, jedna želja te da nema zabludnika i izrodnika; osobito istaknuti moramo Buzecane, pa Dančane i Vodičane sa svojim svećenstvom i učiteljstvom te obć. savjetnicima M. San- kovićem i Fr. Fl gom. Skupština tekla je redovito i mirno. Nekoji od naših gostova držali prigodne nagovore skupštinarima, koji njim se vrlo svidješe. Bilo tako i u budućee! Iza što se je obavio izbor odbora, uslijedio je izplaćivanje članarine. Rame o rame stajase puna oćuća dvorana ple- čatih muževa, pa svako dragovoljno upla- ćivao i darivao. Ni jedan da bi odmaglio iz dvorane, kad je valjalo darivati, kako je to negdje drugdje žalosna činjenica. Dvorana kao gista čuma bora i jela. Svi uplatise članarinu, a množina bijase dar- rovatelja. Milina je bilo gledati, gdje nas prosti čovjek dariva 'Družbu' savise kruna. Liepi primjer svima zaista! Sakupilo se na taj način čistih kruna 162, s o je mnogo i premnogo za maleni Slum; ali složan rad je uprav svemogućan.

Sve svršilo sa veselim plesom u lju- bavi i slogi.

Bijase vrlo zanimivo gledati licitiranje plesova i plađanj večere, te ono živo agi- tovanje Slumljana oko svojih za što sjajnlji novčani uspjeh. Sve pako ovo vodili domaći naša gospoda župe upra- vitelj i učitelj. Taky valja! Hvala njima! Dok je vesela čuljad plesala sve u scenasti, naše gostove pogostio je naš gosp. župe upravitelj, kojemu od ovih i od nas Slum- ljana budi za to hvala i slava! Svi na- stojmo ne pogrditi nikada naše selo. Ovaj dan naše skupštine izpao je po nas častno, pa naslojati ćemo i u budućee vršiti do- stojno svoje narodne dužnosti. (Živilj dični Slumljani! Op. uređ.)

Razne primorske vijesti.

Željeznica Poreč-Kanfanar. (Dopis iz srednje Istre.) Čienjenim čitateljima 'N. S.' biti će dobro poznata neoprostiva po- greška istarskog sabora, kad je odlučio, da se ima graditi željeznica Trst-Poreč.

Tko amo iz daleka prati promet na- šoj željeznici, osvjedoćili će se, da je ista željeznička pruga posve suvišna i na veliki teret cjelokupnom pučanstvu Istre. Svake godine imade veći manjak, koji mora snošati stanovništvo siromašne Istre. Imaštenih ljudi koji vele, da će ista že- ljeznica biti uvijek pasivna. Tako sam nedavno čitao u jednom novina, sledeću

zagonetku jednog strukovnjaka: 'T. P. C.' to znači Trieste-Parenzo Canfanaro-Tassa- Perpetua-Comunale, što znači: Vječiti obćinski namet. Taj strukovnjak ovidio je već prije da će željeznica Trst-Poreč-Kanfanar, kako je djelomično učinjena i izmje- rena, biti uvijek pasivna.

Do sada kako rekomaso predana je prometu pruga Trst-Poreč, a izmjereno je već i pruga Poreč-Kanfanar. Pri mjeranju te nove pruge nije se, nimalo uzimalo ob- zira na položaj onog kraja, niti na korist za koju bi imala složit ista željeznica. Ako se napravi željeznica kuda je sada iz- mjerena (što je najvjerjatnije), tada će ista biti razmjerno mnogo pasivnija nego ona Trst-Poreč.

Nova željeznička pruga protezala bi se od Poreča do sv. Lovreća-Pazenati- čkoga po pustom, nezdramom i pogibeljnom kraju, a da u dužini preko 20 km. ne prodje niti blizu zdenice kuće, niti ceste, gdje je do sada promet dosta živahan. Sva sela između Poreča i Sv. Lovreća, kao: Vr- snar, Mousališ, Dračevac, Žbandaj i čela porezovna obćina Bažerna nebi od te že- ljeznice imala nikakve koristi. Sva ta sela leže na državnoj cesti Poreč Sveti Lovreč-Kanfanar, a do sada je na toj cesti živah- nija trgovina nego skoro na željezničkoj pruzi Trst-Poreč. Samo parni mlin u Ba- derni ima preko sedamdeset (70) tisuća q. kukuruze bez tamošnjeg 'Gospodarskog društva' i ostalih trgovaca, a gdje su ostali predmeti koji se dovažuju i izvažuju? Kad bi se ista željeznička pruga protezala bliže državne ceste Poreč-Sv. Lovreč nebi bila ništa dulja, a imala bi sjeguran promet i mnogo bi koristila onomu pučanstvu.

Od ne manje važnosti bila bi i pro- mjena željezničke pruge Sv. Lovreč-Paze- natički na Puzin nego na Kanfanar, tako učinjena željeznička pruga koristila bi se- lima odnošno obćinama: Kruga, Tinjan, Sv. Ivan od Šterne, Moutrij, Trvič i Berani, koja sela leže takodjer blizu državne ceste, dočim od Sv. Lovreča do Kanfanara opet nebi željeznica prošla niti mimo jedne kuće, niti u blizini glavne ceste, a trošak bio bi i posve isti. Pošto se cjelokupno stanovništvo nabrojenih sela živo zauzimlje za taj smjer željezničke pruge i pošto takodjer u odlučujućim krugovima počelo se o tom drugdje misliti, svračam po zornost ovih onih koji se tim pitanjem bave, te u ime cjelokupnoga pučanstva, kuda bi imala proći željeznica Poreč-Pazi- (ne Kanfanar), apeliram na tje da se što više zauzmu za taj smjer.

Osobito preporučam našim vrlim za- stupnicima na carevničkom vieću u Beču i pokrajinskom saboru, da stvar prouče i preporučje.

Bukovčev 'Preporod'. Poznati hr- vatski nakladnik tolikih povjestničkih slika gosp. Petar Nikolić u Zagrebu za- dužio nas je opet novim krasnim djelom i to krasnom reprodukcijom glasovite Bu- kovčeve slike, koja predstavlja hrvatski preporod i kojom je urešen zastor hrvat- skog kazališta u Zagrebu. Izvrstna ole- ografička reprodukcija krasne slike. biti- će na ures svakoj dvorani gospodskih i narodnih stanova. Kako je poznato, pri- kužuje se na tom zastoru kulturni pokret ilirskog doba: naši preporoditelji klanjaju se geniju dubrovačke književne epoke Gundulića. Potanje opisivati sliku, bilo bi suvišno, jer je ona i iz kazališta i iz fotografija i iz beletrističkih listova po- znata čitavoj našoj inteligenciji. Nužno je sumo dodati, da ova krasna slika Bu- kovčeva na kazališnom zastoru s tehničkih razloga, ne postizava ni s daleka onaj umjetnički efekt, što ga ima originalna slika Bukovčeva, po kojoj je zastor i- radjen. A Nikoličeva oleografija nije izve- đena po zastoru, nego po toj originalnoj slici — izvedena je pako u jednom od prvih umjetničkih zavoda (kao, da je njome i sam r. stor-slikar podpunno za- dovoljan, jer je ona pravi odraz njegovog

originala, što je sada prešlo u vlastništvo gosp. Nikolića. Zato je Bukovec „Preporod“ u Nikolićevoj reprodukciji (Oleografski dostojan, da resi svaku imućnju našu kuću, pa se i nadamo, da će naći najveći odziv. Slika, za koju g. Nikolić zaslužuje obće priznanje i hvalu, velika je 95 x 56 cm, a tu samo počinom okviru (u tique), koji je širok 13 c., stoji 50 kruna uz mjesečnu odplatu po 10 K, dočim za gotov novac nakladnik daje 10% popusta. Mi najtoplije preporučujemo ovu doista uspjelu reprodukciju Bukovecoveg remek-djela i radi njene ljepote i radi uznesite ideje, krpj je umjetnik u svojem djelu divno izrazio.

Učiteljice iz Hrvatske na družbinim školama u Istri.

Pod ovim naslovom riečki „Novi List“ piše: Poznato je, da imade u Hrvatskoj vrlo mnogo učiteljica bez mjesta, pa kud će suza neg' na oko — kud će naše te učiteljice, ne će li u našu hrvatsku Istru. Naša ih je družba primila i namjestila šest. Čujemo, da ministarstvo za bogostovlje i nastavu ne bi imalo ništa protiv toga, da se i na javnim školama namjestaju učiteljice iz Hrvatske. Svakako je to lep i utješljiv pojav. Dobro bi bilo da i hrvatska vlada uradi štogod za našu družbu, jer tim što bi podupirala družbu nastojala bi oko očuvanja hrvatskog elementa u Istri, čime bi se opet dala prilika mnogim Hrvatima u Hrvaticama, da svoj kruh zaslužuju — u svojoj domovini među svojom braćom. Napried za družbu!

Družbine olovke.

Družba Sv. Cirila i Metoda za Istru primila ponudu česke tvornice pišaćih potreblina „Narodni podnik obchodní a průmyslový“, koja će staviti za hrvatske krajeve u promet tri vrste olovaka: po 2, 4 i 8 filira najbolje vrstoće.

Budući mi Hrvati takove industrije ne posjedujemo, dala je „družba Sv. Cirila i Metoda“ prednost českoj, slavenskoj tvornici. „Družbine olovke“ dohivati će se deskoru, te pozivamo već danas naše rado ljubne trgovce da daju prednost ovoj olovki pred kojekakvim lošijim tuđjim vrstima sa raznim naslovima, ne samo hrvatskim.

„Družbina olovka“ zajamčiti će „družbi“ sigurni godišnji prihod od nekoliko stolina kruna, koji će se vremenom znatno povećati bude li naš narod rabio isključivo ove olovke.

Glavno zastupstvo za sve hrvatske zemlje imade g. Milan Suchánek u Zagrebu.

U tuđini za družbu sv. Cirila i Metoda u Istri.

Vrli rodoljub kapetan Rudolf Dešković iz mošćenice Drage sabrao je prigodom nove godine na brodu „Gerty“ u New-Yorku svotu od 20 kruna, što ju je isti gospodin poslao družbinom ravateljstvu kao dar istarskoj družbi.

Darovaše po 5 kruna: gg. R. Dešković i Archibald Hopper; po 2 kr. g. Dobrićević R. g. Calderaris S. i kr. 50 fil. Po i kr. gg. Cosulich S., Bortolazzi Orione, Martinolić Miho, Marešić Mirko, Krpan I. Gostić E. i Rokov Stipe 50 fil. Zivjeli plementi darovatelj, koji se i u tuđem svijetu, tako lepo sjećaju naše Istre.

Devetdesetogodišnjica biskupa Strossmayera.

U subotu dne 4 februara tek. godine slavili će veliki hrvatski biskup i mecena Josip Juraj Strossmayer devetdesetogodišnjicu rođenja.

Za ovaj dan spremaju se svi Hrvati, da ga dostojno sa velikim Starcem i dobrotvorom hrvatskog naroda po cijeloj Hrvatskoj proslave.

Svi pak gdje god nas Hrvata imade, sjeđinimo naše molitve taj dan k Priestolu Božjemu, da nam našega velikoga Biskupa Svevišnji još dugo i dugo zdrava i jaka na životu uzdrži!

Imenovanje.

Koncept kod ordješnjeg kotarskog poglavarstva g. dr. Lusina imenovan je kotarskim povjerenikom kot. e. k. kotarskog poglavarstva u Porčeu.

Drago-nam je ovdje istaknuti da je g. Lusina kroz ovo kratko vrieme svog službovanja pokazao se je uvijek kao nepristan i vriedan činovnik u svom zvanju, te ćemo uvijek i njemu i svakomu drugomu rado

priznati zasluge dok god bude obavljao svoje dužnosti sduševno i pravedno, onako kako mu donša njegov zvaniečki položaj.

G. Dr. Lusini na promeknuću čestitamo!

Posljednje nadbiskup kardinal. Po viestih, koje stižu iz Rima saznajemo, da će se papinski konsistorij u uskrsu t. g. sastati, te će nove kardinale imenovati, a među istima, da će biti i zagrebački nadbiskup imepovani kardinalom.

Prinosi Bratovštini hrv. ljudi u Istri. Da počasti uspomenu blagopok. dra. Dinka Vitezrca, darovala je občina Volosko 100 K; u istu svrhu občina Kastav 50 K; Blagopokojni pop Dinko Muškardin u Štivanu na otoku Cresu, ostavio je „Bratovštini oporučno 200 K.— Dabović Ljudevit, bank. prokurist na Rieci, da počasti uspomeni pok. M. udove Dabović darovao je 50 K; g. Pellegrini Antun, trg. na Rieci, u znak uspomeni blagopok. mu punice M. udove Dabović 50 K. — Kao i prošod od čestitanja podario je g. Ivan Vrabeč, kapelan u Kastvu 5 K i Volarić Franjo, Vrbnik platin 1 K kao članarinu.

Odbor svima svesrdno zahvaljuje.

Veliki narodni ples na korist slavonske i istarske družbe sv. Cirila i Metoda.

U Trstu ustrojio se je posebni odbor, sastojajući od mladih Slovenaca i Hrvata, koji priređuje u velikoj dvorani „Narodnog doma“ veliki narodni ples, kojeg će čisti prihod pripasti slovenskoj i hrvatskoj „Družbi sv. Cirila i Metoda“.

Naša rodoljubna mladež vieća marijivo i čini sve potrebite priprave, da bude taj ples u istinu veliki narodni i da budu naše „Družbe“ imale odatle što veću korist.

Stavnja (leva) u Istri.

Buje 1., 2. i 3. marča;
 Poreč 6. i 7. marča;
 Lošinj 9. i 10. marča;
 Cres 13. marča;
 Krk 15. i 16. marča;
 Buzet 15. i 16. marča;
 Pazin 18., 20., 21. i 22. marča;
 Pula 20., 21., 22., 23. i 24. marča;
 Rovinj 27. marča;
 Labin 30. i 31. marča;
 Volosko 3., 4., 5. i 6. aprila;
 Kopar 17., 18., 19., 25. i 26. aprila;
 Podgrad 25. i 26. aprila;
 Motovun 28. i 29. aprila;
 Piran 28. i 29. aprila.

Marko Tamaro.

Urednik prof. Mandić mnogo se je puta našalio u Našoj Slogi sa profesorom repice, od koje se čini slador. Sada ga nema više. Marko Tamaro pošao je ovih dana Bogu na istinu, kako ćemo svi, prvo ili kasnije.

Doživio je 60 godina. Bio je Piranac, Talijan po rodu i odgoju, pak tko bi mu uzeo za zlo, što je branio svoj narod i svoj jezik! Da bi tako, Bože, svaki naš čovjek, svaki Hrvat.

Tamaro bio je novinar a imao je „Bog ga pomiluj, izrazito židovsko lice.“ U njegovom prezimenu, potalijančenom na „Tamaro“, kako i u njemačkom „Jettmar“ krije se sigurno židovska krv.

Pokojni Marko uređivao je i najviše sam pisao list „Istria“, što je za kakove 23 godine izlazio u Porčeu. Bio nam je protivnik ali iskren. Bio je i zastupnik na porečkom saboru kroz dvoje sabsorsko razdoblje. — Jedanput sećuć s njime po očali. koji ovo piše, rekao mu je usljed ljute narodne borbe, da bismo se mogli izmiriti mi Hrvati i Talijani istarski tako, da Talijani zavedu po tri ure na čedan učenje hrvatskog jezika u talijanske škole, a mi Hrvati, da zavedemo po tri ure na sjeđan učenje talijanskog jezika u naše škole. Dobričina doktor Marko »repica« opazio je na to prostodušno, da njim ni to nebi koristilo, jer reče, ja jih poznam koji su se učili čisto talijansku školu, pa kad su se naučili čitati i pisati, razumjeli su da nisu Talijani i postali su najveći agitatori proti nami.

To je kadgod bila istina, koju je dr. Tamaro priznao Hrvat u četiri oka.

Nebi li se tim tumačilo sporo otvaranje pučkih škola u Istri, po selima, u bilo kojem jeziku? — Moguće je i to! Marku Tamaru, otvorenom protivniku, vječni pokoj! Na grču mu paće mir!

Razni prinosi:

Družbi sv. Cirila i Metoda za Istru pripisalaše preko naše uprave:

Grgo Buždon, Pula K 2—

Pop Mate Milovečić duh. pomoć 8—

U Unijama 8—

Za počastiti uspomenu blagopokojne majke daruje dr. Kajetan Dabović 50—

Ukupno danas K 60-20

Na račun ove godine izkazanih 122-62

Sveukupno K 242-82

Djačkomu prip. društvu u Pazinu

pripisalaše preko naše uprave:

Za počastiti uspomenu blagopokojne majke daruje g. Jr. Kajetan obć. ljeknik u Kastvu K 50—

Ukupno danas K 50—

Na račun ove g. izkazanih 22—

Sveukupno K 72—

Djačkom pripomoćnom društvu u Pazinu prispjeli su tekom mjeseca decembra slijedeći prinosi:

Redoviti:

Frančić Bazilija, učiteljica — Pazin K 10—

Molika Josip, obć. činovnik — Pazin 10—

Rebek Pravdoslav c. kr. kol. živinar, — Pazin 10—

Šebesta A., kapelan — Pazin 10—

Bilić Andrija, žup., Medulin 10—

Rogač Antun, dekan, Hrušica 10—

Zogac Rajko, svećenik, Prega-rije 10—

Kos Ivan, rav. c. k. gimnazije Pazin 10—

Milčetić J. prof. Varaždin 10—

(Slijedi.)

Sestra HILD. ROHRMANN

u samostanu Ursulinkah u Wien-Währing, izrekla je najtopliju zahvalu, jer je ozdravila od težke želudačne bolesti usljed uporabe

želuđadne tinkture

G. PICCOLI-A,
 dvorskog dobavljača i ljekarnika
 u L. JUBELJANI
 1 bočica stoji 20 para, a naručbe sa kretom pošta obavljaju

VELIKA ZLATARIJA

ANTE RADICA Split

(Iza suda, kuća Karaman, II. pod.)

Preporuča svoju radionicu sa bogatim i raznovrstnim skladištem krasnog dijamantnog nakita, modernih zlatnih i srebrnih stvari, kao što i narodnih predmeta u figurani, izvrstnih srajcarskih zlatnih i srebrnih žepnih satova — a sve uz najumjereneje tvorničke cene.

Izrađuje ukusno svaku radnju, a poduzimlje također popravke koje mu drago vrste.

Kupuje uz najviše cene i prima u zamjenu zastarjelo zlato i srebro, — biser i drago kamenje.

Za sve pak kod njega kupljene stvari daje pismenu jamčevinu. Pismene naručbe odprema odmah.

Posjeduje preko 1000 zlatnalica.

Bogato ilustrirane cjenike šalje na zahtjev besplatno i franco.

Javna zahvala.

Povodom smrti naše nezaboravne majke, odnosno punice i babe

MARIJE ud. DABOVIĆ

dužnost nam je zahvaliti se rodbini, prijateljima i znančem, koji su nam bud ustmeno bud pismeno svoje saučesče izrazili.

Izričita hvala č. svećenstvu, gg. obć. činovnicima sa svojim glavarom, učiteljstvu, gg. koja su nosila svieće i vience, napokon svim onima, koji su milu pokojnicu sprovedi do zadnjeg počinka i time joj izkazali posljednju počast.

K A S T A V, 27. jenera 1904.

Ožalošćene obitelji:
 Dabović, Korlević, Pellegrini.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Ove glasovite i nenadkriljive kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i unutarnju porabu. Osobito odstranjuju tuguje i kulanje po kostih, nogu i ruku, te izliče svaku glavobolju. One nedostizivo spaseno-no djeluju kod bolesti želudca, ublažuju katar, umiruju izbacivanje, odklanjaju nadržavanje, boli i grčeve, pospešuju bolju probavu, čiste krv i crieva. Progonu velike i male gliste, te sve bolesti od glistoh dolazeće. Djeluju izvrsno proti hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju nanjati u nijelnoj djelatnosti protiv hrupavosti i promuklosti. Liječe sve bolesti jetrah i slezene te koliku tuguje u želudcu. Progonu svaku groznicu i sve bolesti od groznice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti materijal i materijal, pa zato nesitju

Pčelno - voštene sveće

po kilog. K 4-90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garanti-
rano pčelnoga voska.

Ukrasne sveće iz gori imenovanog voska, ukrašene u reliefu sa zlatom, voštenim cviećem itd. kg. po K 8-
Iste ukrašene s odjeljivim cviećicama 6-
Tamjan lagrima, najljepši 2-40
granis 1-20
Sveće za pogrebu po vrlo nizkoj cijeni — za pravi, čist vosak jamčan sa 100% krasa. Gersteinovi stenji (filipji) i stakla za vječna luč. — Isto tako savršeni pilonaci (stolni) i usadni uz vrlo nizke cijene.
Preporučam se prečastnom svećenstvu, p. n. obćinstvu najpoznatijima.

J. KOPAČ, voštarica u Gerici.

NATJEČAJ.

Usljed zaključka obč. zastupstva od 16. prosinca 1904. razpisuje se natječaj na mjesto blagajnika kod podpisanaoga glavarstva.

Natjecatelji dokazaju osposobljenje za rečeno mjesto, kao i potpuno poznavanje hrvatskog i talijanskog jezika za urednu porabu, imadu podnijeti molbe kod podpisanaoga glavarstva do konca mjeseca veljače 1905.

Sa rečenim mjestom skopčana je jamčevina od 1000 K u golovom ili u vrijednostnim predmetima odnosno jamstvo po drugoj poznatoj i sigurnoj osobi.

Plaća koja će se isplaćivati u naknadnim mjesečnim obrocima biti će dogovorno ustanovljena.

Glavarstvo občine

Buzet, 24. jeniara 1905.

Natčelnik:

A. Klarić, v. r.

Svoji k svojim!

Skladište pokućstva

goričko-selkasko

STOLARSKJE ZADRUGE

(prije Antoa Ceraigoj)

TRST

Via di Piazza vecchia 1, polak crkve Sv. Petra

Tvornica sa strojevnim obratom.

Pokućstvo izradjuje se samo u paći izsušenim drvom.

Konkurencija izključena. — Za solidnost se jamči.

Prodaje se takodjer uz mjesečnu odplatu.

Zastupstvo u Trstu, Splitu i Aleksandriji
Ilustrovani cienici se šalju na zahtjev.

POSJED

prije „KOŠARA“ na briegu Kastanjeru u PULI, sastojeci od knće, štale, oranice, vinograda i voćnjaka

prodaje se

ili

daje u najam.

Pobliže uputa daje e. k. šumar J. Gracalich u Puli.

Visokom kr. zom. vladom proglašena liekevito vodom radnicom

APATOVAČKA KISELICA

saravna alkaličko-muriatna-litijaka kiselica, vrlo bogata ugljikom kiselinom

izvrstno i poput kristala čisto stolno piće.

Glasoviti liečnički auktoriteti preporučuju ovu kiselicu s najboljim uspjehom kod svih bolesti probavnih organa i grkljana proti ulcima i reumi, kod kolečatnog, plućnog, grčevog i svih drugih katara, proti hemeroidima (zlatnoj žilji), kod boli bubrega, mjehura, kamenca, žučerne bolesti, zračnih i asteničkih jetara, zgaravice i mnogih drugih bolesti. Prekuzano izvrstno i nezakrljivo sredstvo kod spornih i mnogih drugih ženskih bolesti.

Analizirase ju prof. dr. E. Ludwig, c. kr. dvorski savjetnik i kr. prof. dr. S. Bošnjaković.

Nagrađena na mnogim velikim strukovnim izložbama sa 15 zlatnih medalja.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“
ZAGREB, Illica broj 17.

Dobiva se u svim ljekarnama, trgovinama mirodija, restauracijama i postionama.

POZOR!

BOLESTNOME ZORAVLJE!
SLABOME JAKOSTI!

Vidmaric preporučuje soljicima moć Pakračkih kapljica.

PAKRAČKE KAPLJICE I SLAVONSKA BIJEVINA su danas najobjavljenija dva putka lijeka, posto ta dva lijeka sigurno djeluju sa najboljim uspjehom, prokrljše si put, na sve strane svijeta.

PAKRAČKE KAPLJICE

djeluju izvrsno kod svih bolesti želudca crijeva — odstranjuju grčeve i boli želudca, gone vjetrove i čiste krv — pospiješaju probavu, tjeraju male i velike gliste, odstranjuju gromzicu i sve druge bolesti od iste dolazeće. Liječe sve bolesti jetra i slezeni. Najbolje sredstvo proti bolestim materice i madsrona — s toga nesmjiju manjkati u nijednoj građanskoj ni seljačkoj kući.

Š Neka svatka naruč i adresira:

PETAR JURISIĆ ljekarnik
PAKRAČ 5r. 207. (Slavonija.)

Cijena je sljedeća i to franko na svaku poštu su:

12 boćica (1 duvet) K 5- 36 (3 dućeta) K 12-40
24 boćice (2) 8-60 48 (4) 16-

Manje od 12 boćica se nešalje

SLAVONSKA BIJEVINA rabi se upravo sjajnim najboljim uspjehom proti najstarijem kašlju, promuklosti, hrapavosti u grlu, teškom disanju, astmi, probadanju, kataru, odstranjuje guste sline, te djeluje izvrsno kod svih ma i najstarijih prsnih i plućnih bolesti.

Cijena je sljedeća i to franko postavljena na svaku poštu:

2 originalne boće K 3-40 4 originalne boće K 5-80
6 originalnih boća K 8-20

Manje od 2 boće se nešalje.

Kovac se šalje unaprijed ili pouzećem.

Molim dakle naručiti samo izravno od mene pod adresom

PETAR JURISIĆ ljekarnik
PAKRAČ (Slavonija.)

Sjećajte se
„Družbe sv. Cirila i Metoda“
za Istru

Istarska Posujilnica u Puli

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrudnih dieova jedan ili više po kruna 20.

Prima novac na štednju od svakoga, ako nije član istoga 4 1/2% kamata čisto bez ikakvog odbitka, te plaća od

Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog otkaza, iznose do 400 K uz otkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz otkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod ulozjenja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz.

Zajmove (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.

Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati po podne; u nedjelju i blagdane osim julyia i augusta mjeseca od 9—12 prije podne.

Društvena pisarna i blagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno lijevo, gdje se dobivaju pobliže informacije.
Ravnateljstvo.

Kava postaje vanredno tečna pridodate-li joj Vydrovu žitnu kavu!

5 kg. franko poštom 4 K 50 f. Uzorak na zahtjev besplatno.

„SIJELO“
za zabavu i pouku badava.

VIDROVA TVORNICJA ŽITNE KAVE u PRAGU-VIII.